

**Ioannis De Lvgo Hispalensis, Societatis Iesv, S. R. E. Tit.
S. Balbinæ Presbyteri Cardinalis, Disputationes
Scholasticæ, Et Morales De Virtute Fidei Divinæ**

Lugo, Juan de

Lugduni, 1656

III. An possit interuenire cognitio bonitatis illationis in discursu fidei, &
qualis sit illa cognitio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81031)

hoc ipso absurdo potest reddi ratio, cur fides possit assentiri seorsum reuelationi, & non existentiae Dei; quia scilicet in hoc secundo apparet absurdum, quod non apparet in illo primo; non est ergo inconsequentia concedere illud, & negare hoc, quando in illo non apparet absurdum, quod in hoc apparet. Quale autem sit illud absurdum, aut quae sit illa repugnantia, facile constare potest, si res attentè consideretur in fide humana: hæc enim, vt dixi, potest seorsum dicere, *Petrus dicit hoc*; non tamen potest dicere seorsum, *Petrus existit*. Ratio est clara, quia illa obiecta sola possumus diuidere, quorum assensus non pendet ab assensu alterius: ideo enim fides non potest seorsum assentiri incarnationi absque reuelatione, quia incarnationis assensus dependet à reuelatione, quæ est motiuum assentiendi: ideo potest assentiri seorsum è contra reuelationi absque incarnatione, quia reuelatio non dependet ab incarnatione, vt à motiuo assentiendi: ideo etiam potest assentiri reuelationi absque veracitate, & è contra, quia illa duo non sibi subordinantur, nec vnus assensus dependet ab alio, ideo ergo non potest assentiri seorsum existentiae Dei, quia affirmatio existentiae Dei dependet omnino ab affirmatione reuelationis: quia existentia in se non cognoscimus, sed ex eo quod Deus loquatur, cognoscimus illi existere: sicut quando dicit *Petrus loquitur hoc*: & implicite affirmas, Petri existere, ille assensus diuerso modo tendit ad loquutionem Petri, & diuerso ad existentiam: scilicet ad illam immediate, ad hanc mediate propter loquutionem, vnde non potest terminari assensus ad existentiam Petri seorsum, quia non haberet rationem assentiendi. Sic assensus ille: *Deus loquitur hoc* licet implicite affirmet existentiam Dei; alio tamen modo, quam loquutionem; hanc scilicet immediate, illam mediate, & cognitam per ipsam loquutionem, quæ non solum est motiuum ad assentiendum obiecto reuelato, sed etiam ad affirmandam existentiam Dei loquentis sicut loquutio Petri, & manifestat obiectum, & manifestat causam, scilicet Petrum, qui loquitur, & sicut etiam charitas, quæ diligit vno actu proximum propter Deum, potest seorsum alio actu amare Deum solum, licet non possit è contra diligere proximum absque Deo.

Dices, in illa alia præmissa, *Deus est verax*, non affirmatur existentia Dei propter veracitatem, sed æquè immediate affirmatur vtrique, ergo poterit diuidi affirmatio existentiae ab affirmatione veracitatis. Respondetur, per illam præmissam nec affirmari existentiam, nec veracitatem absolute, sed sub conditione: scilicet *si Deus est, est verax*: minus ergo poterit diuidi assensus, vt existentia Dei seorsum affirmetur absolute.

Obiciunt decimoquinto iidem, quia si fides potest elicere discursum formalem; omnes illi tres actus erunt supernaturales: hoc autem est absurdum; quia non debent multiplicari actus supernaturales absque necessitate: cum ergo possit vnicus actus amplecti omnia illa obiecta absque discursu formali, non debent concedi illi tres actus supernaturales. Respondetur, in naturalibus etiam non debere multiplicari entia absque necessitate: deberet ergo dici, quod fides humana non possit habere discursum formalem, nec seorsum assentiri veracitati Petri, aut eius testimonio, ne multiplicentur actus. Negamus itaque, multiplicari actus absque necessitate: necesse enim est,

Card. de Lugo de Virtute Fidei Diuina.

saltem iuxta rerum naturam, vt omnis discursus virtualis possit resolui in formalem, in quo clarius apparet vis syllogismi. Vnde cum intellectus humanus habeat hunc modum operandi, debuit fides accommodari iuxta naturam intellectus, vt possit per discursum virtuale, vel etiam per formalem, quod sæpè necesse est in tardioribus, & rudioribus, tendere in sua obiecta; Omitto alias leuiiores obiectiones, quas quiuisset facile dissolvere potest.

Vltimò opponunt Suarez, & alij huic nostræ sententiæ, quod in discursu formali præter vtramque præmissam debet etiam intercedere cognitio bonitatis illationis, cui innititur etiam assensus conclusionis, cui tamen assensus fidei inniti non potest: alioquin assensus mysterij esset minus firmus, & certus, quam assensus ad illationem, cuius bonitas lumine naturæ cognoscitur. Hæc tamen obiectio examinanda, & diluenda erit seorsum scilicet sequenti.

SECTIO III.

An possit interuenire cognitio bonitatis illationis in discursu fidei, & qualis sit illa cognitio.

Hæc est, vt vidimus, vna ex potissimis rationibus, quibus P. Suarez, P. Coninch, & alij impugnant nostram sententiam de discursu formali possibili in fide: quia deberet assensus conclusionis inniti non in sola auctoritate Dei, sed etiam in bonitate illationis, quæ semper in quolibet discursu mouere debet ad assensum conclusionis, quæ motio significatur per illud, ergo, quod in qualibet conclusione apponitur, per quam particulam significamus vim illationis vnus ex alio, quam illationem per aliquem etiam assensum approbamus: quæ bonitas illationis non creditur propter auctoritatem Dei, sed lumine naturæ, & per regulas Logicas, quare assensus mysterij reduceretur tandem in veritatem regularum Logicarum, & in lumen naturæ.

De hac cognitione bonitatis illationis, & de eius necessitate, & quomodo interueniat in fide, & moueat ad assensum mysterij reuelari, diximus multa disp. 1. sect. 13. quæ non oportet nunc repetere. Ex iis autem, quæ ibi diximus respondere facile possumus nunc ad hanc obiectionem, & in primis respondeo, hoc argumentum etiam habere locum, licet fides solum habeat discursum virtuale, & non formalem: nam in discursu etiam virtuali inuenitur suo modo illatio vnus ex alio, & cognitio connexionis, quam habet obiectum conclusionis cum principiis obiectiuis; nam licet illa obiecta non cognoscantur per actus diuersos, cognoscuntur tamen vnico actu omnia, quæ cognoscuntur per syllogismum formalem: quare in omni sententia fatendum est, ad credendam incarnationem requiri cognitionem connexionis, quam incarnatio habet cum prima veritate, & reuelatione Dei.

Respondet aliquis, actum fidei nullo modo fundari in bonitate illationis, sed solum in auctoritate diuina; nam licet in assensu naturali requiratur, quod fundetur in bonitate illationis, in hoc tamen consistit supernaturalitas fidei, vt postquam cognoscitur bonitas illationis, possit voluntas imperare assensum innitentem solum

S 2 in

in auctoritate Dei, & non in illatione. Ita videtur indicare Suarez *disp. 6. sect. 7. num. 7.* & alibi. Sed hoc non videtur credibile. Primò, quia videtur esse supra omnem facultatem intellectus etià per potentiam obedientialem, quod assentiat alicui obiecto propter aliud, & tamen non attendat ad connexionem vnus cum alio: quid enim est assentiri propter aliud, nisi quia vnus inferitur ex alio, seu connectitur cum alio? Secundò, si hoc esset possibile, posset etiam intellectus assentiri incarnationi post cognitam reuelationem, & tamen non assentiri propter reuelationem. Hoc autem nec concedit, nec concedit ipse Suarez; ergo minus debet concedi illud primum, magis enim repugnat, quod assentiat incarnationi propter reuelationem, & tamen non attendat ad connexionem incarnationis cum reuelatione.

33

Confirmatur, quia cognitio bonitatis illationis præsupponitur, & prærequiritur, vt sententur aduersarij; ergo insit, non aliter, quàm mouendo, & inducendo intellectum ad assensum incarnationis; ergo repugnat intellectum assentiri, & non moueri à bonitate illationis cognita. Tertio, fideles, præsertim rustici, assentiuntur mysteriis fidei propter testimonium Dei, sicut assentiuntur aliis rebus propter testimonium hominum, licet cum maiori adhesionem propter decet auctoritatem diuinam. Si autem deberent assentiri diuerso modo, & non attendendo ad connexionem reuelationis cum re credita, deberent & hoc admoneri à Prælati, & Parochis; ipsi enim nec sciunt, nec scire possunt talem obligationem; & aliunde ipse Suarez fateretur, nunquam intellectum credere hoc modo alia obiecta, quæ credit per vires naturæ, quia hic modus assentiendi non est naturaliter possibilis; deberent ergo Prædicatores monere plebem, vt crederet non vticumque propter auctoritatem Dei, sed non attendendo ad connexionem auctoritatis Dei cum mysterio reuelato. Hæc omnia quis non videat esse contra omnium fidelium mentem, & experientiam? Ad obiectionem ergo debemus respondere; assensum fidei fundari quidem partialiter in bonitate illationis formalis, vel virtualis. Neque ex hoc fit, assensum incarnationis fundari in aliquo naturaliter cognito; nam licet illa bonitas illationis posset cognosci naturaliter; sicut veracitas Dei; cæterum sicut ipse habitus fidei concurret ad cognoscendam veracitatem Dei: quatenus necessaria est eius cognitio ad credenda mysteria reuelata, sic etiam à fortiori concurret ad cognoscendam bonitatem illius illationis actu supernaturali, quatenus illa etiam cognitio requiratur ad credendam incarnationem, v.g. propter Dei reuelationem, vt bene aduertit Becanus in *presenti, cap. 8. quest. 3. n. 12.* An vero fides magis assentiat bonitati illationis, quàm mysterio reuelato? Existimo idem dicendum esse; quod supra de assensu principiorum dictum est; nam quoad hoc eodem modo se habet bonitas illationis, cum in ea etiam partialiter fundetur assensus mysterij. Quando verò inferitur, quod assensus mysterij non inniteretur soli auctoritati Dei, neganda est Sequela; nam per illud, *soli*, non excluditur id, quod essentialiter inuoluitur in assensu fundato in auctoritate Dei: eo enim ipso, quod innititur auctoritati Dei, debet moueri à connexionem, quæ apparet inrer auctoritatem Dei, & veritatem obiecti reuelati, cum non possit aliter auctoritas Dei mouere ad assensum mysterij, nisi vt con-

nexa cum mysterij veritate. Sic etiam dicimus cum toto rigore, nos aliquid credidisse (soli Petro, & propter eius solum testimonium & auctoritatem; & tamen Auctores contraria sententia concedunt, in fide humana interuenire discursum formalem, & cognitionem bonitatis illationis quæ bonitas illationis non solet appellari motiuum vt quod, sed vt quo, quia est, quæ applicat, & coniungit motiuum, vt possit sufficienter mouere, sicut etiam vnio formæ substantialis cum materia non solet appellari principium operandi, nisi vt quod, quia est coniunctio formæ, vt possit operari: quamuis hoc totum pertinet possit ad modum loquendi.

Ad id verò, quod dicunt, refundi iam assensum fidei in lumen naturæ saltem ex parte, distinguendum est. Si enim sensus sit, refundi partim in aliquid, quod non sit reuelatum à Deo, nec credatur propter eius auctoritatem, concedimus nam ipsa etiam veracitas Dei, propter mouet ad credendum mysterium, non creditur propter Dei reuelationem, vt vidimus *disp. 1.* quia alioquin sequeretur vel circulus vitiosus, vel proculum in infinitum, sed aliunde debet cognosci. Quod idem diximus de reuelatione, quæ quidem non creditur, quia ipsa reuelata sit à Deo, sed aliunde ex terminis ipsi apparet saltem obscure. Eodem ergo modo dicimus, bonitatem illationis, seu connexionem necessariam inter testimonium Dei veracis, & veritatem mysterij reuelati non credi, quia ipsa etiam reuelata sit à Deo, sed ipsam ex se immediate constare. Si verò sensus sit, quod refunderetur assensus mysterij in lumen naturæ, hoc est, in aliquid cognitum per actum naturalem, negandum est: nam hæc ipsa bonitas illationis cognoscitur per actum supernaturalem elicitedum ab eodem habitu infuso. Sicut enim veracitas Dei, licet cognosci possit per lumen naturæ, & per actum naturalem, quoties tamen fundat, vel fundare potest discursum fidei cognoscitur per actum supernaturalem elicitedum ab habitu fidei; sic etiam dicendum est de bonitate illationis. Et sicut ad assensum circa veracitatem Dei præcedit pia affectio voluntatis, vt saltem assensus ille sit firmissimus, & super omnia, & aptus ad fundandam fidem mysterij reuelati firmissimam: ita præcedit pia affectio voluntatis imperans assensum firmissimum, & super omnia circa bonitatem illationis, vt possit deferuire ad assensum firmissimum circa mysterium. Nam voluntas imperans assensum firmissimum circa mysterium, imperat etiam omnia necessaria ad talem assensum, & per consequens etiam firmissimum circa principia, & circa bonitatem illationis, sine quo non esset assensus firmissimus circa mysterium reuelatum.

Cauenda ergo est vel explicanda diligenter propositio illa vniuersalis, quam aduersarij frequenter assumunt, quod omnes actus fidei debent habere pro motiuo formali reuelationem diuinam. Si enim sermo sit de iis actibus, qui proprie & strictè dicuntur *fides*, vera est propositio, ij quippe soli sunt assensus circa mysteria reuelata: ille enim assensus appellatur strictè *fides*, quo aliquid alteri credimus; quare ille assensus solus erit strictè *fides diuina*, quo Deo aliquid credimus; quod solum competit actui, quo credimus mysterium reuelatum propter diuinam auctoritatem; & ab hoc actu totus habitus habet denominationem *fidei*; si verò sermo sit de omnibus actibus

34
Assensus fidei
est fundatur
partialiter in
bonitate illa-
tionis forma-
lis, vel vir-
tualis; non
fundatur in
aliquo natu-
raliter cog-
nito.

actibus; qui eliciuntur ab habitu fidei, non est concedenda illa propositio vniuersalis; quia non omnes habent pro motiuo reuelationem diuinā, nec omnes sunt strictē fides, sed aliqui sunt principia fidei, qui tamen eliciuntur etiam ab eodem habitu fidei. Sicut etiam ab habitu *Penitentiae* eliciuntur multi actus, qui non sunt penitentiae, sed desiderium non peccandi, gaudium de peccato vitato, & alij similes, licet ab actu detestationis, & penitentiae totus habitus appelletur *Penitentia*.

Denique quando inferunt, & opponunt, quod assensus fidei refunderetur in veritatem regulae logicae, atque ideo deberemus regulas syllogisticas logicas credere actu supernaturali firmissimos, & super omnia; quia cognitio de bonitate illationis pertinet ad logicam: neganda est sequela. Aliud enim est applicare regulas logicas vniuersales ad hanc illationem, & ex illis regulis, & praeceptis probare hanc esse bonam illationem: hoc pertinet ad logicam, non ad fidem: neque id necessarium est ad credendum mysterium reuelatum propter diuinam auctoritatem etiam per discursum formalem. Aliud verò est cognoscere in particulari, hanc esse bonam illationem absque alia applicatione regularum, & praeceptorum logicae; & hoc facit fides, siue discursus formaliter, siue solum virtualiter. Nam rusticus, qui nihil de logicae praeceptis vnquam audiuit, optime tamen discit in pluribus materiis, & credit fide humana etiam per discursum formalem suis amicis: & scit euidenter, bene inferri, si emit rem quatuor aureis ad lucrandum, non posse se eam vendere tribus, quia id non esset lucrum, sed iactura; neque ad hoc credendum opus est, quod consulat regulas Logicorum, vel eorum praecepta applicet; Quia bonitas huius illationis in particulari ex se ipsa clarè patet, licet nesciat rationes reddere, & explicare, cur sit bona: quas rationes Logici iuxta sua praecepta reddit; sic etiam qui Architectus non est, nec vllas regulas illius artis didicit, visa tamen fabrica pulchra & proportionata, approbat illam, & fatetur esse bonam, licet non possit iuxta praecepta artis id probare. Qui coquus etiam non est, nec culinæ artem nouit, approbat cibum bene conditum, licet rationem iuxta regulas reddere nequeat. Sic etiam omnes, licet logici non sint, approbant illationem bonam in multis materiis, nihil prorsus dicentes de regulis Logicorum. Fides itaque nihil dicit de regulis vniuersalibus Logicorum sed iudicat bene inferri veritatem mysterij ex eo, quod Deus summè verax, illud reuelat: quam bonitatem particularem huius illationis manifestè cognoscimus in se ipsa, vel ex ipsis terminis; & assentimur firmissimè, & super omnia, quod sit conexio veritatis, & reuelationis Dei cū veritate mysterij quia ita necessè est firmissimè huic conexioni assentiri, vt sequatur assensus firmissimus rei reuelatae, nullo modo probantes hanc bonitatem illationis, seu hanc connexionem inter illa obiecta ex illa veritate praeceptorum, quae Logica tradit, quae plures fideles ignorant, & qui ea sciunt nullo modo ad ea attendunt in hoc iudicio.

Vnde nec fundatur à fidelibus hic assensus in principio illo communi, quae sunt eadem vni rebus, sunt eadem inter se; nec in principiis illis artis syllogisticae dici de omni, & dici de nullo; ad quae non attendunt; ideo non sequitur, quod fides in suo discursu debeat credere super omnia

Card. de Lugo de Virtute Fidei Diuina.

illa principia, quibus non vtitur, sed solum iudicat de hac connexionem, & illationem in particulari. Sicut, licet Deus reuelasset bonitatem huius illationis, non ideo reuelasset, nec nos deberemus firmissimè credere veras esse regulas illas Logicas, ex quibus posset probari bonitas huius illationis. Sic ergo & nos possumus illam iudicare &ustificari, nihil dicendo de veritate illarum regularum. Quando autem requirimus cognitionem bonitatis illationis, non loquimur de illatione formali, qua vnus assensus inferitur ex aliis; hæc enim esset cognitio reflexa super ipsos actus intellectus, quæ non est necessaria ad discursum; sed loquimur semper de illatione obiectiua; hoc est, de connexionem necessaria, quæ est inter veritatem obiectiuam principiorum, & veritatem obiecti conclusionis, seu inter reuelationem Dei summè veracis, & veritatem obiecti reuelati; quæ conexio dicitur bonitas illationis obiectiua; quæ sola cognosci debet in discursu formali.

Obicit primò P. Coninch. *dicta disp. 9. dub. 7.*

num. 7. quia ex nostra sententia sequeretur, multos rudes nō posse certum fidei assensum elicere; quia ipsi non vident bonitatem, aut certitudinem consequentiae, nec possunt vllō modo scire, qui syllogismi sint boni, qui non; sed ferè circa omnem consequentiam dubitant, an bona sit. Respondetur, si ita rudes sint, vt hanc illationem, seu connexionem non agnoscant, neque etiam sine discursu formali credere poterunt; ad omnem enim fidem, necessè est, quod credant rem reuelatam, quia Deus est verax, & hanc rem reuelat. Non possunt autem moueri ad credendam incarnationem ex tali motiuo, si non intelligant maiorem connexionem habere cum incarnatione reuelationem Dei veracis, quam somnum Turcae. Nemo itaque, qui rationis sit compos, & terminos intelligit, est adeo rudis, vt non videat connexionem inter principia illa, & illam conclusionem. Alioquin non solum credere, sed nec commercium cum hominibus habere, aut sibi in rebus suis consulere poterit. Ad hæc enim omnia necessè est discurre; nec homines quidquam agere possunt, nisi discurrant etiam ad minimas operationes, nec discurre possunt per se, nisi cognita bonitate illationis. Quare nec poterit triticum seminare, aut metere ad sibi, suæque familiaris providendum: quia semper dubitabit, an bene inferatur necessitas seminandi & merendi ex necessitate tritici ad comedendum panem, & sic in rebus aliis humanis.

Obicit secundò idem Auctor num. 98. in fine quia ille, qui in dicto syllogismo crederet certò vtramque præmissam, atque etiam consequens, seu mysterium reuelatum, negaret tamen consequentiam esse certam non esset hæreticus; ergo non pertinet ad fidem iudicium de bonitate illius consequentiae, vel illationis. Respondeo supponi falsum, si eo casu contendas, quod homo ille credat mysterium reuelatum fide certa: non potest enim credi fide certa, nisi credatur certò propter auctoritatem Dei, nec potest credi certò propter auctoritatem Dei, nisi credatur certò conexio auctoritatis diuinæ cum veritate mysterij: nam sicut non potest fide certa credi mysterium reuelatum, nisi credatur certò veracitas, & reuelatio Dei, quæ moueat ad credendum mysterium; ita non potest etiam mysterium credi certò, & firmissimè propter auctoritatem Dei, si non creditur certò, & firmissimè conexio auctorita-

S 3

tertio, &c. nec in principis illis, dici de omni, & dici de aul-

39
Obiectio 1.

40
Obiectio 2.

Autoritatis diuinæ cum veritate mysterij reuelatij quia, vt vidimus, non possumus firmiter assentiri conclusioni, quam motiuo: cum ergo connectio auctoritatis diuinæ cum mysterio moueat etiam partialiter ad credendum mysterio, repugnat vacillare aliquem circa veritatem illius connexionis, & adhuc firmiter retinere veritatem mysterij propter connexionem cum auctoritate diuinā. An verò iudicandus esset hæreticus, qui negaret consequentiam illam, vel diceret illationem non esse certam; respondeo, per se loquendo nisi ignorantia excusetur, esse hæreticum: quia dicere illationem illam esse incertam, esset dicere quod possit sequi falsum ex illis principiis, scilicet ex Dei veritate infinita, & reuelatione actuali: quare implicite diceret, non esse certum, quod licet Deus sit summè verax, & aliquid reuelet, adhuc res reuelata debeat esse vera, sed fortasse posse esse falsam. Hæc autem assertio explicita; contingere potest, quod res à Deo summè veraci reuelata sit falsa, vel certe de hoc dubitari potest: per se loquendo, hæretica est, vt constat ex disp. 4. sect. 2. vbi vidimus, de impotentia Dei ad mentendum, vel testificandum aliquid falsum.

DISPUTATIO VIII.

De vnitæ fidei, vbi de eius definitione.

- SECT. I. *Aliqua differentia inter actus fidei enumerantur.*
 II. *Quomodo differant Credere Deo, Credere Deum, & Credere in Deum, vbi etiam de fide miraculorum.*
 III. *Proponuntur & examinantur definitiones fidei.*

Complectemur hic aliquas faciliores questiones de actu fidei, quas tamen, quia communes ferè sunt ad eius habitum, non oportebit postea repetere, quando de habitu agendum erit. Dicemus in primis de vnitæ, quam fidei actus habent, & de diuersitate, quæ inter ipsos inueniri potest.

SECTIO I.

Aliqua differentie inter actus fidei enumerantur.

- I. **S**i setmo sit de fide in tota sua latitudine, sub sea comprehenduntur fides supernaturalis, & naturalis, hoc est, infusa, & acquisita, quæ duæ specie, & genere differunt, vt constat. Deinde loquendo de fide solum infusa, & supernaturali in sua etiam latitudine, comprehendit actus intellectuales, quibus assentimur, & actus etiam voluntatis, seu piæ affectionis, à quibus completur fides in ratione virtutis honestæ, & meritoria: comprehendit etiam habitum intellectualem, & habitum voluntatis, qui vterque habitus, & vterque actus constant vnam virtutem integram fidei

constantem ex constitutis partialibus specie diuersis.

Suppono etiam in intellectu præter habitum infusum dari etiam, & requiri species intellectuales ad eliciendos actus fidei: de quibus species est questio, an debeant esse etiam supernaturales, an verò sufficiant species naturales: de quo dicemus infra, quando agemus de supernaturalitate fidei, vbi etiam videbimus de apprehensionibus ipsis præcedentibus assensum, an sint naturales, vel supernaturales. Suppono denique, præter habitum, & species non requiri aliam qualitatem supernaturalem, quam aliqui appellant lumen, & dicunt esse aliquid superadditum, quos tacito nomine refert Coninch. disp. 6. dub. 1. n. 10. & impugnatur n. 14. quia, licet Deus dicatur creditibus infundere lumen 2. ad Cor. 4. Deus qui dixit de tenebris lumen splendescere, illius in cordibus nostris ad illuminationem scientiæ, & 1. Petri. 2. Qui vos vocauit de tenebris in admirabile lumen suum: id tamen non intelligitur de lumine euidentiæ, quo res ipsæ credendæ clarè cognoscantur, sed de claritate circa credibilitatem mysteriorum, & de apprehensionibus præcedentibus assensum fidei, & aptè proponentibus obiecta, licet non euidenter, & denique de habitu fidei, & aliis auxiliis præcedentibus, quæ omnia appellantur lumen quatenus faciunt, vt cognoscamus, quæ antea latebant.

His suppositis, dubitari potest in primis de actibus fidei intellectualibus, an omnes sint eiusdem speciei infusæ. Affirmant aliqui, quos sequitur Suarez disp. 6. sect. 3. num. 11. vbi concludit, omnes fidei assensus esse eiusdem speciei infusæ: quia omnium ratio formalis obiectiua est vna & eadem, quod etiam docet Coninch. disp. 16. n. 18. Contrarium tamen supponit, vt certum Hurtado disp. 56. sect. 1. §. 4. dicens, vix ab illo negari. Nos etiam supra disp. 1. sect. 11. diximus, posse differre specie physica pro varietate specifica reuelationum, quas credimus; in particulari ergo videndum est, ex quibus capitibus differre possint specie.

Et primò quæri potest, an actus fidei speculatiui differant specie ab actibus practicis. Suppono enim, fidem vtriusque actus elicere: nam assensus circa Trinitatem est omnino speculatiuus cum nihil dicat de faciendo suo obiecto, & e contra actus, quo credimus actum ponitæ effectiendum ad obtinendam veniam peccati commissi, est practicus; vt probat Coninch. vbi sup. n. 17. qui addit vtrumque esse eiusdem speciei propter vnitatem motiui formalis: Et quidem ego facile concedam, ex eo præcisè capite non variari speciem illorum actuum: aliunde tamen vix contingit, quod ij actus non differant specie, propter variationem specificam motiui formalis partialis, vt statim dicam.

Secundò ergo considerari potest diuersitas specifica in actibus fidei ex parte motiui formalis: licet veracitas Dei sit semper eadem: reuelatio tamen Dei non videtur semper esse eadem etiam in specie, vt probauit latius disp. 1. sect. 11. quam sententiam à me olim traditam amplexus est P. Hurtado vbi supra sect. 3. §. 29. & sequentibus, vbi latè probat, reuelationes ipsas Dei, quæ sunt etiam motiuum formale fidei partiale, differre specie, qui benè etiam impugnat responsiones, quæ afferri possent. Vnum ego addam, nimirum, quæ afferri possent. Vnum ego addam, nimirum, quæ afferri possent. Vnum ego addam, nimirum, quæ afferri possent. Vnum ego addam, nimirum, quæ afferri possent.